BAB III
METODE PANALUNGTIKAN

Ieu panalungtikan téh ngagunakeun metode déskriptif analisis pamarekan kualitatif. Nurutkeun Sugiyono (2019, kc. 17) panalungtikan kualitatif nyaéta panalungtikan dumasar kana *postpositivisme.* Dipaké pikeun nalungtik objék anu sipatna alamiah, anu nalungtik mangrupa konci tina instrumén panalungtikanana ku kituna ngabutuhkeun bekel tiori jeung wawasan pikeun nganalisis, téhnik ngumpulkeun data dilakukeun sacara *gabungan,* analisis data miboga sipat induktif/kualitatif, jeung hasil panalungtikan kualitatif leuwih condong kana ma'na tibatan *generalisasi.*

Metode deskriptif analisis dilakukeun ku cara ngadéskripsikeun fakta-fakta nu satuluyna dianalisis. Metode déskriptif ngarojong kana udagan panalungtikan pikeun ngadéskripsikeun dina maluruh "Babandingan Dongéng *Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas* Karya Lasmminingrat, *"The Twelve Brothers",* jeung *"Dua Belas Bersaudara"* Karya Jacob Grimm (Ulikan Struktural jeung Sastra Bandingan)".

3.1 Desain Panalungtikan

Desain dina ieu panalungtikan mangrupa rarancang panalungtik nu ngawengku idéntifikasi masalah, nangtukeun masalah, tujuan panalungtikan, ngumpulkeun data (studi pustaka), ngolah data, instrumén, kacindekan, jeung nyusun laporan.

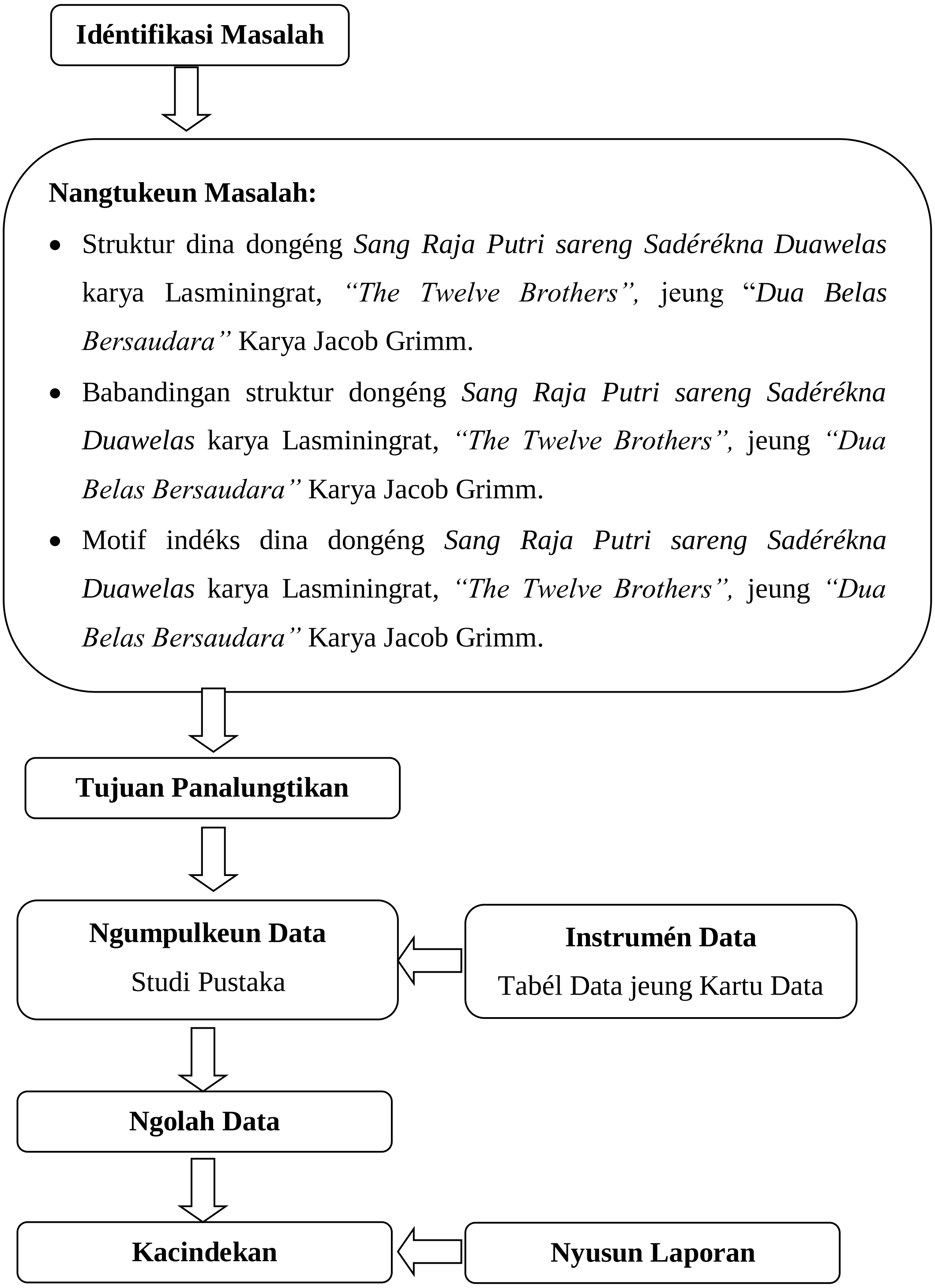

Bagan 3. 1 Desain Panalungtikan

Santiah, 2021
BABANDINGAN DONGÉNG SANG RAJA PUTRI SARENG SADÉRÉKNA DUAWELAS KARYA LASMININGRAT, “THE TWELVE BROTHERS”, JEUNG “DUA BELAS BERSAUDARA” KARYA JACOB GRIMM (ULIKAN STRUKTURAL JEUNG SASTRA BANDINGAN)
Universitas Pendidikan Indonesia| repository.upi.edu|perpustakaan.upi.edu

3.2 Téhnik Panalungtikan

3.2.1 Téhnik Ngumpulkeun Data

Téhnik nu digunakeun pikeun ngumpulkeun data dina ieu panalungtikan ngagunakeun téhnik studi pustaka. Studi pustaka dilakukeun pikeun meunangkeun sababaraha informasi nu dibutuhkeun dina raraga ngahontal udagan ieu panalungtikan.

Dina ieu panalungtikan, panalungtik nala'ah dongéng *Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*, *"The Twelve Brothers"*, jeung *"Dua Belas Bersaudara"* kalayan gembleng tur objektif. Dina raraga ngarojong ieu data panalungtikan, kagiatan studi buku-buku sarta literatur lianna nu patali jeung ieu panalungtikan dilaksanakeun ku cara maluruh struktur ieu dongéng, tegesna dina struktural Robert Stanton, nu ngawengu téma, fakta carita, jeung sarana carita. Kitu deui dina ngumpulkeun data bébédaan jeung sasaruaan carita anu aya dina dongéng tegesna dina sastra bandingan Suwardi Endraswara, sarta dina maluruh carita husus dina ieu dongéng aya dina motif indéks Stith Thompson.

3.2.2 Téhnik Ngolah Data

Téhnik ngolah data dina ieu panalungtikan ngagunakeun téhnik analisis, minangka cara anu digunakeun pikeun nyangking jawaban tina pasualan. Data téhnik analisis, dilakukeun sababaraha tahapan, di antarana:

1) téhnik analisis struktural tiori Robert Stanton;
2) téhnik analisis babandingan tiori Suwardi Endraswara;
3) téhnik analisis motif indéks tiori Stith Thompson.

3.3 Instrumén Panalungtikan

Instrumén anu digunakeun dina ieu panalungtikan nyaéta tabél cutatan jeung kartu data, nu gunana pikeun ngumpulkeun jeung nganalisis data nu geus aya. Éta tabél cutatan jeung kartu data téh dipaké sangkan panalungtik babari dina prosés ngumpulkeun jeung nganalisis data. Di handap ieu mangrupa gambaran tabél jeung kartu data nu digunakeun.

3.3.1 Instrumén Ngumpulkeun Data

Instrumén dina ngumpulkeun data, nyaéta cutatan-cutatan nu nyampak dina eusi carita. Ieu di handap conto tabél cutatan jeung kartu data.

Tabél 3.1

Téma Carita

Téma			
No.	*Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*		
	Téma	Cutatan	Kode Data (S/Tm/P/KC)
1			
Kategori Téma			
No	Téma	Cutatan	Kode Data (S/Tm/P/KC)
1			

Téma			
“The Twelve Brothers”			
No.	Téma	Cutatan	Kode Data (B/Tm/P/KC)
1			
Kategori Téma			
No	Téma	Cutatan	Kode Data (B/Tm/P/KC)
1			

Téma			
“Dua Belas Bersaudara”			
No.	Téma	Cutatan	Kode Data (D/Tm/PKC)
1			
Kategori Téma			
No	Téma	Cutatan	Kode Data (D/Tm/P/KC)
1			

Katerangan:

1) S : Judul dongéng *Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*

2) B : Judul dongéng *“The Twelve Brothers”*

3) D : Judul dongéng *“Dua Belas Bersaudara”*

4) Tm : Téma

5) P : Paragrap

6) KC : Kaca

Tabél 3.2

Fakta Carita (Cutatan Galur)

Galur			
No.	*Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*		
	Galur	Cutatan	Kode Data (S/Gl/P/KC)
1			

Galur			
No.	*"The Twelve Brothers"*		
	Galur	Cutatan	Kode Data (B/Gl/P/KC)
1			

Galur			
No.	*"Dua Belas Bersaudara"*		
	Galur	Cutatan	Kode Data (D/Gl/P/KC)
1			

Katerangan:

1) Gl : Galur

2) P : Paragrap

3) KC : Kaca

Tabél 3.3

Fakta Carita (Cutatan Tokoh)

Tokoh			
No.	*Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*		
	Tokoh	Cutatan	Kode Data (S/T/P/KC)
1			

Tokoh			
No.	*"The Twelve Brothers"*		
	Tokoh	Cutatan	Kode Data (B/T/P/KC)
1			

Tokoh			
No.	*"Dua Belas Bersaudara"*		
	Tokoh	Cutatan	Kode Data (D/T/P/KC)
1			

Katerangan

1) T : Tokoh
2) P : Paragrap
3) KC : Kaca

Tabél 3.4

Fakta Carita (Cutatan Penokohan)

Penokohan			
No.	*Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*		
	Tokoh	Cutatan	Kode Data (S/K/P/KC)
1			

Penokohan			
No.	*"The Twelve Brothers"*		
	Tokoh	Cutatan	Kode Data (B/K/P/KC)
1			

Penokohan			
No.	*"Dua Belas Bersaudara"*		
	Tokoh	Cutatan	Kode Data (D/K/P/KC)
1			

Katerangan:

1) K : Penokohan
2) P : Paragrap
3) KC : Kaca

Tabél 3.5

Fakta Carita (Cutatan Latar)

Latar			
No.	*Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*		
	Latar	Cutatan	Kode Data (S/LT/LW/LSu/LSoP/KC)

1			

Latar			
No.	*"The Twelve Brothers"*		
	Latar	Cutatan	Kode Data (B/LT/LW/LSu/LSoP/KC)
1			

Latar			
No.	*"Dua Belas Bersaudara"*		
	Latar	Cutatan	Kode Data (D/LT/LW/LSu/LSoP/KC)
1			

Katerangan:

1) LT/LW/Lsu/LSo : Latar Tempat/ Latar Waktu/Latar Suasana/ Latar Sosial
2) P : Paragrap
3) KC : Kaca

Tabél 3.6

Sarana Carita (Cutatan Judul)

Judul		
No	*Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*	
	Cutatan	Kode Data (S/J/P/KC)
1		

Judul		
No	*"The Twelve Brothers"*	
	Cutatan	Kode Data (B/J/P/KC)
1		

Judul		
No	*"Dua Belas Bersaudara"*	
	Cutatan	Kode Data (D/J/P/KC)
1		

Katerangan:

1) Judul : Judul
2) P : Paragrap

3) KC : Kaca

Tabél 3.7

Sarana Carita (Cutatan puseur implengan (poin of view))

Puseur Implengan			
No	*Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*		
	Poin of view	Cutatan	Kode Data (S/P1/P2/P3/P/KC)
1			

Puseur Implengan			
No	*"The Twelve Brothers"*		
	Poin of view	Cutatan	Kode Data (B/P1/P2/P3/P/KC)
1			

Puseur Implengan			
No	*"Dua Belas Bersaudara"*		
	Poin of view	Cutatan	Kode Data (D/P1/P2/P3/P/KC)
1			

Katerangan:

1) P1/P2/P3 : Puseur jalma kahiji/puseur jalma kadua/puseur jalma katilu
2) P : Paragrap
3) KC : Kaca

Tabél 3.8

Sarana Carita (Cutatan gaya Basa)

Gaya Basa			
No	*Sang Raja Putri sareng Duawela Sadérékna*		
	Gaya Basa	Cutatan	Kode Data (S/G/P/KC)
1			

Gaya Basa			
No	*"The Twelve Brothers"*		
	Gaya Basa	Cutatan	Kode Data (B/G/P/KC)
1			

Gaya Basa			
No	*"Dua Belas Bersaudara"*		
	Gaya Basa	Cutatan	Kode Data (D/G/P/KC)
(1)	(2)	(3)	(4)

Katerangan:

1) G : Gaya Basa
2) P : Paragrap
3) KC : Kaca

Tabél 3.9

Sarana Carita (Cutatan Simbol)

Simbol				
No	*Sang Raja Putri sareng Duawela Sadérékna*			
	Simbol	Cutatan	Harti	Kode Data (S/SM/P/KC)
1				

Simbol				
No	*"The Twelve Brothers"*			
	Simbol	Cutatan	(3)	Kode Data (B/SM/P/KC)
1				

Simbol				
No	*"Dua Belas Bersaudara"*			
	Simbol	Cutatan	(3)	Kode Data (D/SM/P/KC)
1				

Katerangan:

1) SM : Simbol
2) P : Paragrap
3) KC : Kaca

Tabél 3.10

Sarana Carita (Cutatan Ironi)

Ironi			
No	*Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*		
	Ironi	Cutatan	Kode Data (S/I/P/KC)
1			

Ironi			
No	*"The Twelve Brothers"*		
	Ironi	Cutatan	Kode Data (B/I/P/KC)
1			

Ironi			
No	*"Dua Belas Bersaudara"*		
	Ironi	Cutatan	Kode Data (D/I/P/KC)
1			

Katerangan:

1) I : Ironi
2) P : Paragrap
3) KC : Kaca

Tabél 3.11

Data Babandingan Carita Dongéng

No.	*Sang Raja Putri jeung Saderekna Dua welas* Karya Raden Ayu Lasminingrat (2016)	*"The Twelve Brothers"* Karya Jacob Grimm Tarjamahan Jack Zipes (2015)	*"Dua Belas Bersaudara"* Karya Jacob Grimm Tarjamahan Kuncoro & Audrey (2010)_
1			

Tabél 3.12

Struktur Motif Indéks

Motif Indéks			
No	*Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*		
	Motif	Cutatan	(S/Mi/P/KC)
1			

Motif Indéks			
No	*"The Twelve Brothers"*		
	Motif	Cutatan	(B/Mi/P/KC)
1			

Motif Indéks			
No	*"Dua Belas Bersaudara"*		
	Motif	Cutatan	(D/Mi/P/KC)
1			

Katerangan:

1) Mi : Motif Indéks
2) P : Paragrap
3) KC : Kaca

3.3.2 Instrumén Ngolah Data

1) Kartu Analisis Struktur Carita Robert Stanton

Kartu Analisis Téma/Fakta Carita/Sarana Carita
Cutatan :
(kode data)
Analisis :

Gambar 3. 1 Kartu Analisis Struktur Robert Stanton

2) Kartu Analisis Babandingan Carita

Kartu Analisis Babandingan Carita
Cutatan :
(kode data)
Analisis :

Gambar 3. 2 Kartu Analisis Babandingan Endraswara

3) Kartu Analisis Motif Indéks

Kartu Analisis Motif Indéks

Cutatan :

(kode data)

Analisis :

Gambar 3. 3 Kartu Analisis Motif indéks Thompson

3.4 Sumber Data

Sumber data nu digunakeun ku panalungtik nyaéta buku dongéng *Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas* karya Lasminingrat dipedalkeun ku Cv Studio Proklamasi taun 2016, kandelna 85 kaca. Dongéng *"The Twelve Brothers"* Karya Jacob Grimm anu ditarjamahkeun kana basa Inggris ku Jack Zipes dina buku *The Original Folk and Fairy Tales of The Brothers Grimm*, dipedalkeun ku Princeton University Press taun 2015, jumlahna 519 kaca anu dipilih 6 kaca (kc. 27-32). Dongéng *"Dua Belas Bersaudara"* karya Jacob Grimm anu ditarjamahkeun kana basa Indonésia ku Kuncoro jeung Audrey dina buku *Dongeng & Cerita Grimm Bersaudara*, dipedalkeun ku Abdi Tandur taun 2010, jumlahna 666 kaca anu dipilih 4 kaca (kc. 30-33).

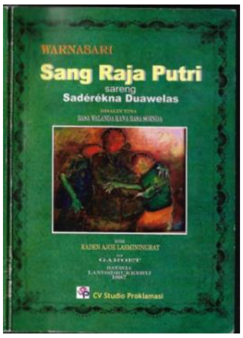

Gambar 3. 4 Sampul Dongéng *Sang Raja Putri sareng Sadérékna Duawelas*
Sumber: Lasminingrat, 2016

Gambar 3. 5 Sampul Dongéng *“The Twelve Brothers”*
Sumber: Zipes, 2015

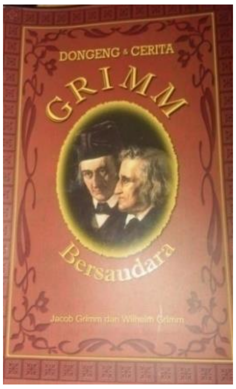

Gambar 3. 6 Sampul Dongéng *“Dua Belas Bersaudara”*
Sumber: Kuncoro & Audrey, 2010

3.4.1 Biografi Singget Pangarang

3.4.1.1 Biografi Radén Ajoe Lasminingrat

Gambar 3. 7 Pangarang Lasminingrat
Dicutat tina Ruhaliah (2017, kc. 54)

Radén Ajoe Lasminingrat, dibabarkeun di Limbangan (ayeuna Garut) dina taun 1843, kalawan teu kapaluruh tanggal jeung bulanna. Wafat tanggal 10 April 1948 (dumasar anu ditulis dina nisan di Pajaratanana gedengeun Masjid Agung Garut (diseratna yuswa 105 taun). Ramana Radén Haji Muhammad Moesa anu mangrupa penghulu Bintang Limbangan, nu ngawitan ngadegkeun sakola Éropah. Bakat nulis Lasminingrat nurun ti ramana. Anjeunna pernah cicing di kulawarga Levysshon Norman, ku kituna jadi pinter basa Walanda sarta miboga kasempetan pikeun maca jeung nulis. Taun 1875 buku tarjamahan Carita Jérman medal maké aksara Cacarakan, disusul ku *Warnasari jilid 1* taun 1876 jeung *Warnasari jilid 2* taun 1887 maké aksara Latén. Lasminingrat mangrupa tokoh wanoja intelek, tokoh emansipasi, jeung tokoh atikan wanoja anu munggaran di Indonésia (Ruhaliah, 2017, kc. 53).

3.4.1.2 Biografi Jacob Grimm

Gambar 3. 8 Pangarang Jacob Grimm
Sumber : Zeitung_https://www.alamy.com/stock-photo-jacob-grimm-37003396.html

Jacob Grimm lahir tanggal 4 Pébruari 1785 di Hanau, Kekaisaran Suci Roma (ayeuna Jérman). Jacob wafat umur 78 taun (1863) di kota Berlin (Kurnia, 2020), Grimm nyaéta akademisi Jérman anu geus ngumpulkeun ratusan carita dongéng ti kaum wanoja, tuluy ieu dongéng téh dituliskeun dina buku *Tales of chilidren and the home* anu medal taun 1812. Dongéng Grimm dijieun pikeun mekarkeun budaya Jérman nyaéta carita dongéng téh dicaritakeun nalika peuting sangkan para wanoja sumanget pikeun gawé (Fadlia, 2018, kc. 181).